

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL SAVIVALDYBĖS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS RENGIMO
REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO**

2014 m. birželio 5 d. Nr. 2-185
Vilnius

Atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsnio 4 dalies nuostatas:

1. T v i r t i n u Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijas (pridedama).
2. S i ū l a u savivaldybėms, rengiančioms korupcijos prevencijos programas, atsižvelgti į šio įsakymo 1 punktu patvirtintas rekomendacijas.
3. P a v e d u paskelbti šį įsakymą:
  - 3.1. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Administravimo valdybos Bendrajam skyriui – Teisės aktų registre.
  - 3.2. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Viešųjų ryšių skyriui – Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos interneto svetainėje.
4. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymą Nr. 2-369 „Dėl Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo metodikos patvirtinimo“.

Direktorius

Saulius Urbanavičius

SAVIVALDYBĖS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS RENGIMO REKOMENDACIJOS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijos (toliau – Rekomendacijos) nustato pasiūlymus dėl savivaldybės korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) struktūros, turinio, jos įgyvendinimo, finansavimo, stebėsenos, atskaitomybės, atnaujinimo tvarkos ir priemonių plano.

2. Rekomendacijos yra skirtos padėti rengti veiksmingą Programą¹.

3. Rekomendacijose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

4. Programos rengimo etapai yra šie: programos projekto rengimas, programos projekto derinimas ir Programos tvirtinimas.

5. Programos projektui rengti savivaldybėje gali būti sudaryta darbo grupė. Jei Programos rengimą inicijuojanti savivaldybė nustato, kad parengtos Programos vykdytojai bus ir kitos savivaldybės kontroliuojamos įstaigos ir (ar) įmonės, taip pat viešosios įstaigos, kurių vienas iš steigėjų yra savivaldybės institucija ar įstaiga, į darbo grupę įtraukiami ir šių įstaigų ir (ar) įmonių bei viešųjų įstaigų, kurių vienas iš steigėjų yra savivaldybės institucija ar įstaiga, atstovai.

6. Programos projektas skelbiamas savivaldybės interneto tinklalapyje ir taip sudaromos galimybės visiems suinteresuotiems subjektams teikti pastabas ir pasiūlymus dėl Programos projekto. Pastabas ir pasiūlymus dėl Programos projekto suinteresuoti subjektai gali teikti vieną mėnesį nuo Programos projekto paskelbimo savivaldybės interneto tinklalapyje dienos.

7. Parengtas Programos projektas derinamas su visais Programos vykdytojais.

8. Programą tvirtina savivaldybės taryba. Patvirtinta Programa skelbiama savivaldybės interneto tinklalapyje ir vietinėse visuomenės informavimo priemonėse.

---

¹ Savivaldybės programa rengiama, kai tai nustatyta korupcijos prevencijos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, Nacionalinėje kovos su korupcija programoje, taip pat kai ją rengti pasiūlo Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba arba sprendimą ją rengti priima savivaldybės taryba, meras ar administracijos direktorius, atsižvelgdamas į nustatytus korupcijos rizikos veiksnius.

II SKYRIUS

PROGRAMOS STRUKTŪRA IR TURINYS

9. Programa turi būti nuosekli, vientisa ir logiška.

10. Programa gali apimti dvi veiklos kryptis: korupcijos prevencijos ir antikorupcinio švietimo.

11. Siūloma nustatyti šią Programos struktūrą:

11.1. Programos pavadinimas.

11.2. Bendrosios nuostatos.

11.3. Aplinkos analizė.

11.4. Programos tikslai, uždaviniai ir vertinimo kriterijai.

11.5. Programos įgyvendinimas, finansavimas, stebėseną, vertinimas, atskaitomybė, kontrolė, keitimas, papildymas ir atnaujinimas.

11.6. Programos įgyvendinimo priemonių planas (toliau – priemonių planas).

12. Programos pavadinime nurodomas savivaldybės pavadinimas, turinio esmė (korupcijos prevencijos ir pan.) ir laikotarpis, kuriam Programa rengiama. Siūlomas laikotarpis – ne trumpesnis kaip 2 metai. Jeigu rengiama šakinė Programa, tai nurodoma Programos pavadinime.

13. Programos bendrosiose nuostatose aprašomas Programos rengimo teisinis pagrindas, paskirtis, Programoje vartojamos sąvokos (prireikus) ir kitos, Programos rengėjų nuožiūra būtinos, nuostatos.

14. Aplinkos analizė atliekama vadovaujantis institucinio strateginio planavimo aplinkos analizės principais ir apima išorinių ir vidinių veiksnių, grėsmių ir galimybių analizę. Taip pat aplinkos analizėje pateikiami susijusių sociologinių tyrimų duomenys (įskaitant savivaldybės darbuotojų tolerancijos korupcijai indekso² duomenis), duomenys, gauti atliekant korupcijos rizikos valdymo vertinimo auditą, per savivaldybėje atliktą korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo procedūrą gauti duomenys, taip pat surinkta ir įvertinta informacija apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas ir tarnybinius nusižengimus. Nustatomos specifinės korupcijos prielaidos (teisinės, institucinės ir pan.).

---

² Tolerancijos korupcijai indeksą galima nustatyti anonimiškai visiems darbuotojams pateikiant šiuos klausimus: 1. Ar darbuotojas praneštų vadovui ar kitam kompetentingam subjektui, pastebėjęs kito darbuotojo nesąžiningą elgesį, t. y. elgesį, kai nesilaikoma teisės aktų reikalavimų? 2. Ar darbuotojas nepateisina nesąžiningo elgesio, t. y. elgesio, kai yra nesilaikoma teisės aktų reikalavimų darbe? Taip pat nustatant tolerancijos korupcijai indeksą galima atsižvelgti į kitų tyrimų ir klausimų duomenis.

Lietuvos tolerancijos korupcijai indeksas yra nustatytas „Eurobarometro“ specialiuosiuose tyrimuose 374 ir 397 apie korupciją. Prieiga per internetą: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_374_en.pdf; http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_397_en.pdf.

15. Nustatant Programos tikslą, pavyzdžiui, pasiekti tam tikro lygio savivaldybės darbuotojų tolerancijos korupcijai indeksą, nurodomi vienas ar keli Programos uždaviniai, kuriuos reikia atlikti siekiant tikslo.

16. Nustatant programos uždavinį planuojama veikla³ per nustatytą laikotarpį, užtikrinsianti Programoje nustatyto tikslo įgyvendinimą.

17. Programos uždaviniams įgyvendinti ir tikslams pasiekti priemonių plane, atsižvelgiant į problemas, nustatytas atlikus aplinkos analizę, nustatomos konkrečios priemonės.

18. Programoje nustatoma, nuo kada įsigalioja Programa ar jos dalis.

19. Programoje nustatoma, kaip bus viešinama Programa ir su Programos įgyvendinimu susijusi informacija.

III SKYRIUS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, FINANSAVIMAS, STEBĖSENA, VERTINIMAS, KONTROLĖ, ATSKAITOMYBĖ, KEITIMAS, PAPILDYMAS IR ATNAUJINIMAS

20. Programos įgyvendinimą koordinuoja ir kontroliuoja savivaldybės administracijos direktorius ar savivaldybės struktūrinis padalinys ar asmenys, įgalioti vykdyti korupcijos prevenciją ir jos kontrolę savivaldybėje⁴.

21. Programoje nustatoma Programos stebėsenos, vertinimo ir kontrolės tvarka, įvardijami subjektai, atsakingi už Programos stebėseną, vertinimą ir kontrolę.

22. Siekiant nuosekliai vertinti pasiektą pažangą, laiku nustatyti kliūtis ir problemas įgyvendinant Programą, siūloma:

22.1. Reguliariai vykdyti Programos įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą, atsižvelgiant į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos įgyvendinant Programą.

22.2. Periodiškai, ne rečiau kaip kartą per metus (pavyzdžiui, pasibaigus kalendoriniams metams), apibendrintą informaciją apie Programos įgyvendinimo eigą, veiksmingumą ir prireikus tai pagrindžiančius dokumentus teikti Programos įgyvendinimą koordinuojantiems ir kontroliuojantiems asmenims, Savivaldybės tarybai ir skelbti viešai.

---

³ Programos uždavinius siūlytina formuluoti taip, kad būtų įgyvendinami šie principai: 1. Savivaldybės veiklos viešumo ir atvirumo. 2. Procedūrų skaidrumo ir aiškumo. 3. Darbuotojų sąžiningumo, lojalumo, patikimumo didinimo. 4. Darbuotojų antikorupcinio sąmoningumo ir principingumo didinimo. 5. Darbuotojų motyvavimo būti sąžiningiems, pvz.: neimti kyšio, neduoti kyšio, neklastoti dokumentų, tinkamai vykdyti pareigas ir pan., ir pranešti apie korupciją.

⁴ Asmenų, įgaliotų vykdyti korupcijos prevenciją ir jos kontrolę įstaigoje, pagrindai yra nustatyti Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 16 straipsnyje, Padalinių ir asmenų, valstybės ar savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607. Prieiga per internetą: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=233772&p_tr2=2.

22.3. Programos įgyvendinimą koordinuojantys ir kontroliuojantys asmenys vertina pateiktą informaciją apie Programos įgyvendinimo eigą ir veiksmingumą ir prireikus nedelsdami imasi priemonių šalinti nustatytas kliūtis ir problemas, dėl kurių gali būti nepasiekti Programos tikslai ir uždaviniai, laiku neįvykdytos priemonių plano priemonės.

23. Programoje nustatytų tikslų pasiekimas vertinamas pagal priemonių plane nustatytus tikslo rezultato kriterijus. Programos uždaviniai vertinami pagal priemonių plane nustatytus laukiamo rezultato vertinimo kriterijus⁵.

24. Visa informacija, susijusi su Programos įgyvendinimu ir vertinimu, skelbiama savivaldybės interneto tinklalapyje.

25. Programoje nustatoma Programos keitimo, papildymo ir atnaujinimo tvarka ir nurodomi atsakingi subjektai.

26. Suinteresuoti subjektai gali teikti pasiūlymus dėl Programos nuostatų atnaujinimo per visą Programos įgyvendinimo laikotarpį. Pasiūlymai dėl Programos nuostatų atnaujinimo nagrinėjami ir apie pasiūlymų nagrinėjimo rezultatus suinteresuoti subjektai informuojami raštu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 patvirtintų Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių nustatyta tvarka ir terminais.

27. Už netinkamą Programos vykdymą, informacijos teikimą asmenims, kontroliuojantiems, kaip vykdoma Programa, nesilaikant Programoje nustatytų terminų, turėtų būti taikoma tarnybinė ar drausminė atsakomybė.

28. Programa suderinama su savivaldybės, savivaldybės kontroliuojamų įstaigų ir (ar) įmonių, taip pat viešųjų įstaigų, kurių vienas iš steigėjų yra savivaldybės institucija ar įstaiga, dalyvausiančių vykdant Programą, strateginiais veiklos planais. Programoje nustatomas Programos įgyvendinimo finansavimo šaltinis.

29. Rengiant naujo laikotarpio Programą atliekamas ankstesnės Programos veiksmingumo ir (ar) poveikio vertinimas. Programoje nustatomi Programos veiksmingumo vertinimo kriterijai ir Programos veiksmingumo ir (ar) poveikio vertinimo atlikimo tvarka, pagal kurią vertinama, ar įvykdžius Programos priemones pašalinti ar sumažinti nustatyti korupcijos rizikos veiksniai, ar būtina nustatyti naujas priemones šiems korupcijos rizikos veiksniams šalinti ar mažinti.

---

⁵ Tikslo rezultato kriterijų laukiamo rezultato vertinimo kriterijų formulavimo pavyzdį galima rasti Nacionalinėje kovos su korupcija 2011–2014 metų programoje ir jos ataskaitoje. Prieiga per internetą:

http://www.stt.lt/documents/nkkp/NKKP_Ataskaita_2013-12-31_tikslinta_20140224_GALUTINE.pdf.

IV SKYRIUS PRIEMONIŲ PLANAS

30. Priemonių planas yra skirtas Programoje nustatytiems tikslams ir uždaviniams įgyvendinti.

31. Į priemonių planą įtraukiamos:

31.1. Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija programos priemonės, kurių vykdytoja paskirta Programą rengianti savivaldybė. Pažymėtina, kad atsižvelgiant į savivaldybės specifiką ir (ar) Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos atliktos korupcijos rizikos analizės rezultatus, šios priemonės priemonių plane gali būti tikslinamos ar papildomos, detalizuojamas jų vykdymas.

31.2. Priemonės visiems korupcijos pasireiškimo tikimybės veiksniams, nustatytiems atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo procedūrą, šalinti ar mažinti.

31.3. Priemonės, kurias savivaldybei įgyvendinti pasiūlė Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, atlikusi savivaldybės korupcijos rizikos analizę.

31.4. Kitos, savivaldybės nuomone, būtinos korupcijos prevencijos priemonės.

32. Savivaldybės kompetencijai teisės aktuose priskirta vykdyti veikla (funkcija) neturėtų būti traukiama į priemonių planą kaip korupcijos prevencijos priemonė, pavyzdžiui: „Pateikti motyvuotą išvadą dėl veiklos sričių, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai“ ir pan. Priemonių plane gali būti nustatomos priemonės šiai veiklai (funkcijai) vykdyti, pavyzdžiui: priemonė „Parengti ir patvirtinti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo aprašą“, taip pat nustatoma tvarka ir terminai, kuriais privalės vadovautis savivaldybės įstaigos, teikdamos savivaldybei informaciją apie korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir pan.

33. Savivaldybės priemonių plane nustatomos priemonės visose savivaldybės veiklos srityse, kuriose nustatyta korupcijos pasireiškimo tikimybės veiksniai. Prireikus savivaldybės kontroliuojamos įstaigos ir (ar) įmonės, taip pat viešosios įstaigos, kurių vienas iš steigėjų yra savivaldybės institucija ar įstaiga, paskirtos priemonių plano priemonių vykdytojomis, savo priemonių planuose šias priemones detalizuoja.

34. Priemonių planas gali būti pateikiamas lentelės forma. Priemonių plano lentelę gali sudaryti šios skiltys:

34.1. Tikslas.

34.2. Tikslų rezultato kriterijai.

34.3. Uždaviniai.

34.4. Priemonės eilės numeris.

34.5. Problema.

34.6. Priemonės pavadinimas.

34.7. Priemonės vykdytojas (-ai).

34.8. Priemonės įvykdymo terminas.

34.9. Laukiamų rezultatų vertinimo kriterijai, pavyzdžiui:

Tikslas – didinti skaidrumą, mažinti ir šalinti korupcijos prielaidas x srityje.					
Tikslo rezultato kriterijai:					
1. Asmenų, pagal apklausos duomenis neoficialiai mokėjusių savivaldybėje ar jos įstaigoje už gautas paslaugas, sumažėjimas 12 proc.					
2. Asmenų, pagal apklausos duomenis neoficialiai mokėjusių savivaldybėje ar jos įstaigoje už suteiktas paslaugas ir manančių, kad neoficialus mokėjimas pagerino paslaugų kokybę, sumažėjimas 20 proc.					
1 uždavinys. Mažinti korupcijos prielaidas skaidrinant reglamentavimą ir paslaugų teikimo procedūrą.					
Eil. Nr.	Problema	Priemonė	Vykdytojas (-ai)	Įvykdymo terminas	Laukiamo rezultato vertinimo kriterijai
	Savivaldybės darbuotojams trūksta informacijos, kaip elgtis susidūrus su korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.	Parengti savivaldybės darbuotojų elgesio, susidūrus su korupcinio pobūdžio nusikalstama veika, taisyklės.	X savivaldybės Y skyriaus vedėjas Vardenis Pavardenis	2014 m. lapkričio mėn.	Parengtos savivaldybės darbuotojų elgesio, susidūrus su korupcine veika, taisyklės. Savivaldybės darbuotojams pateikta informacija, kaip elgtis susidūrus su korupcine veika.

35. Nustatant tikslo rezultato kriterijų apibrėžiamas teigiamas pokytis, kurio naudą, įgyvendinus Programą, gaus visuomenė ar kiti tiesioginiai Programos naudos gavėjai.

36. Priemonės vykdytojas (-ai) gali būti savivaldybė (-ės), jos struktūriniai padaliniai ar atsakingi asmenys. Tuo atveju, kai nurodomi keli priemonės vykdytojai, atsakingu vykdytoju ar priemonės įgyvendinimą koordinuojančiu vykdytoju, kuriam kiti vykdytojai padeda vykdyti priemonę, laikomas tas, kuris nurodytas pirmas priemonės vykdytojų sąrašė.

37. Nustatytas priemonių plano priemonių įvykdymo laikotarpis turi sutapti su Programos įgyvendinimo pradžia ir pabaiga. Jei nurodoma tęstinė priemonė, nustatomi jos įgyvendinimo laikotarpio etapai (pusmečiai, metų ketvirčiai, mėnesiai) ir apibrėžiami kiekvieno etapo vertinimo kriterijai.

38. Priemonės laukiamų rezultatų vertinimo kriterijai turi būti aiškūs, objektyvūs, apskaičiuojami ir pamatuojami, kad būtų galima tinkamai įvertinti prevencinės veiklos veiksmingumą.

39. Priemonių plane priemonės grupuojamos atsižvelgiant į nustatytus Programos tikslus ir uždavinius.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40. Savivaldybė, savivaldybės kontroliuojamos įstaigos ir (ar) įmonės, taip pat viešosios įstaigos, kurių vienas iš steigėjų yra savivaldybės institucija ar įstaiga, gali savarankiškai parengti Programos rengimo tvarkos aprašą.
